

BAXT NIMA VA UNGA QANDAY ERISHILADI?

Ganibayev Javlon Jamoladdin o'g'li

Urganch RANCH texnologiya universiteti

Tibbiyot-biologik fanlar kafedrasi, 1-kurs, 2503-guruh

Annotatsiya: *Ushbu maqolada baxt tushunchasining falsafiy mohiyati, uning inson hayotidagi o'rni va unga erishish yo'llari chuqur tahlil qilinadi. Qadimgi va zamonaviy faylasuflarning qarashlari asosida baxtning turli talqinlari yoritiladi. Shuningdek, maqolada kundalik hayotiy misollar orqali baxtning nafaqat nazariy, balki amaliy jihatlari ham ko'rsatib beriladi. Insonning ichki dunyosi, qadriyatlari, munosabatlari va hayotga bo'lgan qarashi baxtning asosiy omillari sifatida keng ochib beriladi.*

Kalit so'zlar: *baxt, hayot, falsafa, axloq, ma'naviyat, ruhiy osoyishtalik, hayot mazmuni.*

Аннотация: *В данной статье глубоко анализируется философская сущность счастья, его роль в жизни человека и пути его достижения. На основе взглядов древних и современных философов раскрываются различные подходы к пониманию счастья. Также в статье приведены жизненные примеры, показывающие практическое значение счастья. Особое внимание уделяется внутреннему миру человека, ценностям, отношениям и жизненной позиции.*

Ключевые слова: *счастье, жизнь, философия, мораль, духовность, внутренний покой, смысл жизни.*

Annotation: *This article provides an in-depth analysis of the philosophical essence of happiness, its role in human life, and ways to achieve it. Based on the views of ancient and modern philosophers, different interpretations of happiness are discussed. The article also includes real-life examples to demonstrate the practical aspects of happiness. Special attention is given to a person's inner world, values, relationships, and life perspective.*

Key words: *happiness, life, philosophy, morality, spirituality, inner peace, meaning of life.*

KIRISH

Baxt — bu har bir inson izlaydigan eng oliy qadriyatlardan biridir. Inson tug'ilganidan boshlab ongli ravishda yoki bilmagan holda baxtga intiladi. Kimdir baxtni boylikda, kimdir martabada, yana kimdir oilada yoki oddiygina tinch hayotda ko'radi.

Qadimgi yunon faylasufi Aristotel baxtni inson hayotining eng oliy maqsadi deb atagan. Uning fikricha, inson barcha harakatlarini aynan baxtga erishish uchun amalga oshiradi. Bugungi kunda ham bu fikr o'z ahamiyatini yo'qotmagan.

Asosiy qism:

Baxt tushunchasining hayotiy mohiyati:

20-Aprel, 2026-yil

Baxt — bu faqat kulish yoki quvonch emas. Baxt — bu ichki tinchlik, o‘z hayotidan qoniqish va o‘zini kerakli inson deb his qilishdir.

Masalan:

• Oddiy dehqon ertalab mehnat qilib, kechqurun oilasi bilan dasturxon atrofida o‘tirsas — u o‘zini baxtli his qiladi.

• Talaba imtihondan yaxshi baho olsa — bu ham baxt.

• Ona bolasining kulgisini ko‘rsa — bu eng katta baxtlardan biri.

Demak, baxt ko‘pincha katta narsalarda emas, balki oddiy hayotiy lahzalarda yashiringan bo‘ladi.

Faylasuflar qarashlari va ularning hayotiy ahamiyati:

• Aristotel: baxt — bu inson o‘z imkoniyatlarini to‘liq amalga oshirganda yuzaga keladi.

Masalan, inson o‘zi sevgan kasbda ishlasa, u ko‘proq baxtli bo‘ladi.

• Epikur: baxt — bu tinch va ortiqcha tashvishsiz hayot.

Masalan, ortiqcha hashamat ortidan quvish o‘rniga, oddiy va osoyishta hayot ko‘proq baxt keltiradi.

• Immanuel Kant: baxt axloq bilan bog‘liq.

Halol yashagan insonning qalbi tinch bo‘ladi — bu esa haqiqiy baxtdir.

• Sokrat: “O‘zingni bil”.

O‘zini tushungan inson hayotda adashmaydi va baxtga yaqinlashadi.

Baxtning hayotiy turlari:

1. Moddiy baxt:

Pul, uy, mashina — bu qulaylik beradi, lekin har doim ham baxt bermaydi.

Masalan, boy odam ham baxtsiz bo‘lishi mumkin.

2. Ruhiy baxt:

Ichki xotirjamlik.

Ba’zi odamlar kam pul bilan ham juda baxtli yashaydi.

3. Oilaviy baxt:

Eng muhim baxtlardan biri.

Mehribon oila ko‘plab muammolarni yengishga yordam beradi.

4. Ijtimoiy baxt:

Do‘stlar, hurmat, jamiyatdagi o‘rin.

Yolg‘izlik ko‘pincha baxtsizlikka olib keladi.

Baxtga erishishning hayotiy yo‘llari:

1. Shukr qilish (minnatdorlik):

Har kuni bor narsaga shukr qilish baxtni oshiradi.

Masalan, sog‘lik, ota-ona, tinchlik — bularning o‘zi katta baxt.

2. Taqqoslashni kamaytirish:

Boshqalar bilan o‘zini solishtirish baxtni kamaytiradi.

Ijtimoiy tarmoqlar ko‘pincha shu muammoni keltirib chiqaradi.

3. Yaxshilik qilish:

Boshqalarga yordam berish insonni baxtli qiladi.

Hatto kichik yordam ham katta quvonch keltiradi.

4. Sogʻlom hayot tarsi:

Sport, toʻgʻri ovqatlanish va dam olish ruhiy holatga taʼsir qiladi.

5. Sevimli ish bilan shugʻullanish:

Majburan emas, sevib ishlash — baxtning muhim omili.

6. Oddiylikni qadrlash:

Katta narsalarni kutib yashash oʻrniga, oddiy lahzalarni qadrlash kerak.

Zamonaviy hayotda baxt muammosi:

Bugungi kunda koʻpchilik:

- pulni baxt deb oʻylaydi
- mashhurlik ortidan quvadi
- boshqalar bilan solishtirib yashaydi

Natijada esa ichki boʻshliq paydo boʻladi.

Aslida esa:

Baxt — bu ichki holat

Baxt — bu tanlov

Baxt — bu hayotga boʻlgan qarash

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, baxt — bu insonning ichki dunyosiga bogʻliq boʻlgan murakkab, ammo erishish mumkin boʻlgan holatdir. U nafaqat moddiy boylik, balki ruhiy osoyishtalik, axloqiy poklik va insoniy munosabatlar bilan belgilanadi. Har bir inson baxtni oʻz hayotidan, oʻz qarashlaridan va oʻz qadriyatlaridan kelib chiqib topadi. Eng muhimi, baxtni uzoqdan izlash emas, balki uni kundalik hayotda koʻra bilishdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Aristotel – “Nikomax etikasi”
2. Epikur – falsafiy qarashlari
3. Immanuel Kant – “Amaliy aql tanqidi”
4. Sokrat – falsafiy taʼlimotlari
5. Zamonaviy psixologiya va falsafa manbalari